සබරගමු කිරිමඩු ශාන්තිකර්මය හා ඒ ආශ්‍රිත පූජා විධි (රත්නපුර දිස්ත්‍රික්කයෙහි කලවාන ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාසය ඇසුරිනි)

ආර්.කේ. චමින්ද කුමාර, කැලණිය විශ්වවිද්‍යාලය, ශ්‍රී ලංකාව
ආර්.එම්. අනුරාධා සඳමාලි, භූගෝල අධ්‍යයන අංශය, රුහුණ විශ්වවිද්‍යාලය, ශ්‍රී ලංකාව

සංක්ෂේපය

ශ්‍රී ලංකාව පුරා ව්‍යාප්තව ඇති නොයෙකුත් ශාන්තිකර්ම වේ. එම ශාන්තිකර්ම අතර කිරිමඩු, ගිනිමඩු, ගම්මඩු, පහන්මඩු, දෙවොල්මඩු ආදියට සුවිශේෂ ස්ථානයක් හිමි වේ. මේ අතරින් සබරගමු පළාතට සුවිශේෂී වූ ශාන්තිකර්ම විශේෂයක් ලෙස කිරිමඩු ශාන්තිකර්මය හැඳින්විය හැකි ය. අතීතයේ පටන් සශ්‍රීකත්වය, වගා භෝග ආරක්ෂා කර ගැනීම, ලෙඩ රෝගවලින් ආරක්ෂා වීම, තම ගම් ප්‍රදේශයේ දියුණුව ආදිය බලාපොරොත්තුවෙන් කිරිමඩු ශාන්තිකර්මය පවත්වනු ලැබීය. මෙම අධ්‍යයනය සබරගමු පළාතෙහි රත්නපුර දිස්ත්‍රික්කයෙහි පිහිටි කලවාන ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාශය ඇසුරින් සිදු කරන ලදී. මෙම අධ්‍යයනයෙහි මූලික අරමුණ වූයේ සබරගමු කිරිමඩු ශාන්තිකර්මය ආශ්‍රිත පූජා විධි හඳුනා ගැනීම වන අතර කිරිමඩු ශාන්තිකර්මයෙහි ඓතිහාසික වටපිටාව සොයා බැලීම, ශාන්තිකර්මය පැවැත්වීමට බලපාන හේතු හඳුනා ගැනීම, එහි සමාජීය වටිනාකම හඳුනා ගැනීම මෙන් ම මෙම ශාන්තිකර්මයෙහි නව ප්‍රවණතා මොනවාද යන්න හඳුනා ගැනීම සෙසු අරමුණු අතර විය. ඒ සඳහා මූලික වශයෙන් සහභාගීත්ව නිරීක්ෂණ, සම්මුඛ සාකච්ඡා සහ අර්ධ ව්‍යුහගත සම්මුඛ සාකච්ඡා දත්ත රැස් කිරීම සඳහා භාවිත කරන ලදී. ඒ අනුව මෙම අධ්‍යයනය තුළින් සබරගමු පළාතේ කිරිමඩු ශාන්තිකර්මය ආශ්‍රිත පූජා විධි ගණනාවක් හඳුනා ගැනීමට හැකි විය. ඒවා අතර අලුත් දෙවියන්ගේ කොටස, තොට පේ කිරීම, මඟුල් බෙර වාදනය, වී කෙටීම, නෝක්කු බත පිසීම, හත් පද පෙළපාලිය, කිරි ඉතිරවීම, පැදුරු පාලිය, මීය කැඩීම, නානු මුරය හෙවත් ස්නානය, ඇතා බැඳීම, ආඬි ගුරා නැටීම, පත්තිනි කන්නලව්ව, මල්පාලිය නැටීම, රොටී පිදීම, මුරුතැන් වැඩීම හා මඩු හමාරය ප්‍රධාන විය. කෙසේ වුව ද වර්තමානයේ ප්‍රදේශයේ ජනතාවගේ අවිවේකී කාර්ය බහුල ජීවන රටාව, නවීන වෛද්‍ය විද්‍යාවේ දියුණුව, යටිතල පහසුකම්වල දියුණුව හා ගැමියන්ගේ සමාජීය ආකල්ප වෙනස් වීම යන කරුණු පාදක කොට ගෙන වර්තමානය වන විට මෙම ශාන්තිකර්ම විශේෂය ප්‍රදේශයෙන් ඉතා වේගයෙන් ඈත්ව යන බව නිගමනය කළ හැකි විය.

ප්‍රමුඛ පදඃ ශාන්තිකර්ම, කිරිමඩු ශාන්තිකර්මය, සබරගමුව, පූජා විධි, නව ප්‍රවණතා

Sabaragamu Kirimadu ceremonial dance and rituals (A study based on Divisional Secretariat of Kalawana, Rathnapura District)

R.K.Chaminda Kumara, University of Kelaniya, Sri Lanka
R.M. Anuradha Sandamali, Department of Geography, University of Ruhuna, Sri Lanka

Abstract

There is a great deal of evidence of ceremonial dances and rituals all over the island of Sri Lanka. Among them *Kirimadu, GiniMadu, Gammadu, Pahanmadu, Devolmadu* take a prominent place. Amongst these, *Kirimadu* ceremonial dance could be identified as a specific ceremonial dance confined to Sabaragamuwa Province. From ancient times, this traditional ceremonial dance has been conducted to bring prosperity for all people, for the protection of crops, and to get rid of diseases and epidemics and for the great hope of development of the entire area.

This study focusses on the Kalawana Secretariat in the Rathnapura District. The main objective of the study is to identify the traditions and rituals of ceremonial dance. Among the other objectives are to investigate the historical background, look into the reasons why the ceremonial dance is in the open, the identification of its social values as well as the prevailing new trends. To gain this we utilized face to face interviews, semi- structured interviews and field observation for data collecting.

Through this study we were able to identify many rituals of ceremonial dance in Sabaragamuwa. Among them were the *Aluth deviyange kotasa, Thota pe kireema, Magul bera wadanaya, Wee keteema, Nokku batha piseema, Hathpada pelapaliya, Kiri ithiraweema, Peduru paliya, Mee kedeema, Nanu muraya, Atha bandeema, Andi gura nateema, Paththini kannalawwa, Mal paliya nateema, Roti pideema, Muruthan wadeema* and *Madu hamaraya.* The above mentioned rituals are the main aspects of the ceremonial dance. However, the busy and restless life of the average individuals of the area, the rapid progress and development and advancement of science and drug manufacturing, and accelerated progress of infrastructural networks have paved the way for the speedy diminishing of this ancient, ceremonial dance.

Keywords: Ceremonial Dance, Kirimadu, Sabaragamuwa Province, Rituals, Diminishing

හැඳින්වීම

සබරගමු පළාතේ ප්‍රචලිත කිරිමඩු ශාන්තිකර්ම කිහිපයකි. ඒ ශාන්තිකර්ම පහන්මඩු, හැල්ලුම්මඩු, පිදුම්මඩු, දෙවොල්මඩු, ගීමඩු, කිරිමඩු, දානේමඩු යනුවෙන් හැඳින්වේ. මෙම ශාන්තිකර්ම අතරින් කිරිමඩු ශාන්තිකර්මය සඳහා හිමි වන්නේ සුවිශේෂී ස්ථානයකි. මංගර දෙවියන් සහ පත්තිනි දේවතාවිය ප්‍රධානත්වයෙහිලා පවත්වනු ලබන කිරිමඩුව ගැබ් ගත් කාන්තාවන් සඳහා විශේෂ වූ ශාන්තිකර්මයක් බව බොහෝදෙනාගේ අදහසයි. කුස තුළ සිටින දරුවා කිසිදු උපද්‍රවයකින් තොරව බිහි කර ගැනීම සඳහා දෙවියන්ගෙන් පිහිට ඉල්ලා කෙරෙන මෙම මඩු තෝත්‍රය කාන්තා පක්ෂය සඳහා විශේෂ වූවකි (දිසානායක,එම්,1993,234pp). මේ සඳහා විශේෂ වූ මැස්සක් සකස් කෙරෙයි. කදුරු කණු හතරක් සිටුවා මැස්සක් බැඳ මැස්ස උඩ පස් දමා හතර වටේ ගොක් රැහැන් ඇද මෙය සකස් කෙරෙයි(දයාරත්න,ඩබ්,ඒ,ඩී,ටී,1997,146pp).

කෙසේ වූව ද සබරගමු ප්‍රදේශයෙහි පවත්නා ශාන්තිකර්ම අතර සත්ත්ව වර්ගයා වෙනුවෙන් පවත්වනු ලබන එකම ශාන්තිකර්මය කිරි මඩුව යි (ජයසේන,කේ,1995,21pp). විශේෂයෙන් හරක් පට්ටිවලට ඇති වන්නා වූ රෝග පීඩාදියෙන් මුදවා ගව සම්පත ආරක්ෂා කර ගැනීම සඳහා කිරිමඩු ශාන්තිකර්මය පැවැත්වීම සාමාන්‍ය සිරිත ය. මංගර දෙවියන්ට කරන පුද පූජාවලින් අපේක්ෂා කරන්නේ විශේෂයෙන් ගව මහිෂාදී සම්පත්, මේ සතුන්ගේ ආරක්ෂාව හා පොදුවේ සශ්‍රීකත්වය යි(සරච්චන්ද්‍ර,ඒ, 1999,146pp). මනුෂ්‍ය ජීවිතයෙහි අවශ්‍යතා රැසක් සම්පූර්ණ කර දීමේ කාර්යයෙහි යෙදෙන්නාවූ ගවයා දේවත්වයට පත් කිරීමට පවා හින්දු සමාජය කටයුතු කර තිබීමෙන් එකී සත්ත්වයා කෙරෙහි දක්වන්නාවූ අනුපමේය උපහාරය ප්‍රකාශයට පත්වේ. භාරතීය ශ්‍රේෂ්ඨ සාහිත්‍ය කෘතියක් වන *මහා භාරතයේ* ඇතුළත් ක්‍රිෂ්ණ දෙවියන් යනු, ස්වාභාවික උත්පත්තියක් ලබා ගෝකුළ ගමෙහි ගොපලු සමාජයක හැදුණු වැඩුණු දරුවෙකි. ගවයින්ට විශේෂ ඇල්මක් සහ ආදරයක් දක්වන ලද ක්‍රිෂ්ණ ගවයින්ගේ ආරක්ෂාවත්, සුභ සිද්ධියත් තකා හැම විටම කටයුතු කළේ ය. ගවයා පූජනීයත්වයට පත් කළ යුතු බව ක්‍රිෂ්ණ විසින් ප්‍රකාශ කරන ලද්දේ මනුෂ්‍යයා පෝෂණය කිරීමේ මහඟු කාර්යයට උපහාර වශයෙනි(ජයසේන,කේ, 1995,22pp).

භාරතයේ පැවති මෙකී පුද පූජා වලට අනුකූලව නොවූවත් ගවයාගෙන් සහ කිරිඵළදෙනගෙන් සිංහල ජනතාවට සිදු වන්නා වූ අනුපමේය මෙහෙය හේතු කොට ගෙන ගවයා සුරක්ෂිත කිරීමේ කාර්යයෙහි සිංහලයා නියුතු වී ඇති බව කිරිමඩු ශාන්තිකර්මයෙන් ගම්‍යමාන වේ(ජයසේන,කේ, 1995,22pp). එසේම ගවයින් ආරක්ෂා කිරීමේ අපේක්ෂාව මංගර දෙවියන් අතින් ඉටු වෙතැ යි විශ්වාස කළ ගැමියන් මංගර හමුවේ පුද සත්කාර පැවැත්වීමට පුරුදු පුහුණු වූයේ ගව සම්පත සුරක්ෂිත කර ගැනීම ජාතික අවශ්‍යතාවක් වූ බැවිනි. පුරාණ පශු වෛද්‍ය විද්‍යාව දියුණු වන්නට පෙර ගව පට්ටි හමුවේ ඇතිවූ රෝග දුරු කර ගැනීමට වෙනත් ක්‍රමයක් නොමැති වූ බැවින් මෙවැනි පුද පූජාවලට ගැමියන් නැඹුරුවී ඇත. කිරි උතුරවා ගව පට්ටියට ඉසීමෙන් සෞභාග්‍යය ළඟා කර ගැනීමත්, මදුරු වසංගත රෝග පීඩාදියෙන් ගව සම්පත ආරක්ෂා කර ගැනීමත් මෙහි මූලික පරමාර්ථ වුව ද, පොදුවේ ගමේ සුභසිද්ධිය සමඟ බතබුලත සරුසාර කර ගැනීම ඇතුළු සශ්‍රීකත්වයක් මින් අපේක්ෂා කළ බව අදාළ පූජා විධිවලින් පෙනේ.

අධ්‍යයන අරමුණු

මෙම අධ්‍යයනයෙහි මූලික අරමුණ වූයේ සබරගමු කිරිමඩු ශාන්තිකර්මය ආශ්‍රිත පූජා විධි හඳුනා ගැනීම වන අතර කිරිමඩු ශාන්තිකර්මයෙහි ඓතිහාසික වටපිටාව සොයා බැලීම, ශාන්තිකර්මය පැවැත්වීමට බලපාන හේතු හඳුනා ගැනීම, එහි සමාජීය වටිනාකම හඳුනා ගැනීම මෙන් ම මෙම ශාන්තිකර්මයෙහි ප්‍රවණතා මොනවාද යන්න හඳුනා ගැනීම සෙසු අරමුණු අතර විය.

අධ්‍යයන ක්‍රමවේදය

මෙම අධ්‍යයනය සඳහා මූලික වශයෙන් සහභාගීත්ව නිරීක්ෂණ, සම්මුඛ සාකච්ඡා සහ අර්ධ ව්‍යුහගත සම්මුඛ සාකච්ඡා දත්ත රැස් කිරීම සඳහා භාවිත කරන ලදී.

සබරගමු ශාන්තිකර්මයෙහි පූජා විධි රටාව

මේ පිළිබඳ ව අපගේ අවධානය යොමු කරන විට මෙම අධ්‍යයනයට අනුව සබරගමු ශාන්තිකර්මයෙහි පූජා විධි රටාව සුවිශේෂී එකක් බව පැහැදිලි විය. විශේෂයෙන් ම එය සබරග මුවට ආවේණික සහ ප්‍රදේශයෙහි පාරම්පරික ශිල්පීන් අතර පවතින පූජා විධි රටාවක් ලෙස සැලකිය හැකි ය. එම පූජා විධි අතර,

- අලුත් දෙවියන්ගේ කොටස
- තොට පේ කිරීම
- මඟුල් බෙර වාදනය
- වී කෙටීම
- නෝක්කු බත පිසීම
- හත් පද පෙළපාලිය
- යහන් දැක්ම
- කිරි ඉතිරවීම
- පැදුරු පාලිය
- මීය කැඩීම
- නානු මුරය
- ඇතා බැඳීම
- ආඬිගුරා නැටීම
- පත්තිනි කන්නලව්ව
- මල් පාලිය නැටීම
- රොටී පිදීම
- මුරුතැන් වැඩීම
- මඩු හමාරය

ප්‍රධාන ය (සහභාගීත්ව නිරීක්ෂණ, 2012). මෙම පූජා විධි රටාව සබරගමු පළාතට විශේෂයෙන් ම රත්නපුර දිස්ත්‍රික්කයට පමණක් සුවිශේෂ වූ පූජා විධි රටාවක් ලෙස පෙන්වා දිය හැකි ය. ඒ අනුව මෙම අධ්‍යයනයෙන් එම පූජා විධි රටා විභාග කරනු ලැබේ.

■ අලුත් දෙවියන්ගේ කොටස

මෙම පූජා විධිය කිරිමඩු ශාන්තිකර්මය ආරම්භයේදී හෙවත් මඩු දිනයේ සන්ධ්‍යා කාලයේ සිදු කෙරේ. මෙමගින් සිදු කරනු ලබන්නේ කිරි මඩු ශාන්තිකර්මය සිදු කිරීම සඳහා දෙවියන්ගෙන් අවසර ලබා ගැනීම ය. එම දෙවිවරුන් අතර අලුත් බණ්ඩාර, පණික්කි බණ්ඩාර, සිද්ධ මුදුන් මාලේ, රුප්පා ඕංකාර, සිද්ධ අමරාපති, මල්හාමි, කිරිඅම්මාවරු සත්කට්ටුව සහ නාච්චිරේ සත් කට්ටුව ප්‍රධාන වේ. මෙම අවස්ථාවේදී කරනු ලබන ගායනයක් මේ ආකාරයට දැක්විය හැකි ය.

"පස් වාන් දහසකට ආයු බොහෝ වේවා!
ආයු බොහෝ වේවා! ආයු බොහෝ වේවා!

සිද්ධ මුදුන් මාලේ අලුත් දෙවියෝ, අලුත් බණ්ඩාර දෙවියෝ දෙවියන්වහන්සේලාට සැල කරවනා කන්නලවු දිවැස් කරුණාවට ගෙන වදාරා ගන්නවයි මැද මාලේ, බිම් මාලේ, මුදුන් මාලේ, කෝවිල් දහඅටේ, රූන දහඅටේ, දහඅට වන්නියේ වලවුවේ විසි හතරේ.....................

සත් මුහුදෙන් එදේසේ නෙළුම් මල් පොකුණේ, මානෙල් මල් රේණුවේ පිළිසිඳී මේ ශ්‍රී ලංකාද්වීපයට ගොඩ බසින්ඩ එම්මැයි සිතා රන් නැවු සතක් කරවා රන් රිදී මුතු මැණික් බඩු විගසකින්.....................

තට්ටු ගිනි දැල් හතක් මවා පෑ තැනේ දී ඒ තට්ටු ගිනි දැල් හත රඹ කඳන් සේ පාගා සිසිල් කර.....................

සිද්ධ මුදුන් මාලේ අලුත් දෙවියෝ, අලුත් බණ්ඩාර දෙවියෝ, රුප්පා දෙවියෝ, පණික්කි බණ්ඩාර දෙවියන්ට සැල කරවනා දිවැස් කරුණාවට ගෙන වදාරා කළුහාමි, එල්ලු හාමි, මල්හාමි, සිද්ධ අමරාපති, කිරි අම්මාවරු සත්කට්ටුවට, බණ්ඩාරවරුන් සත් කට්ටුවට....................

කදුරුගල කෝවිලේ, විදුරගල කෝවිලේ, බලගල කෝවිලේ .... කදුරුගල කෝවිලේ නාච්චිරේට, විදුරගල කෝවිලේ නාච්චිරේට, බලගල කෝවිලේ නාච්චිරේට,.................... නාච්චිරාවරුන් සත්කට්ටුවට, බණ්ඩාරවරුන් සත්කට්ටුවට .... මල් මූ සුවඳ කස්තුරි ඇතුව දක්වා ඔප්පු කරවා දෙන දළුමුර තුන් හතලිස් හඟල හුරුල්ල දක්වා ඔප්පු කර දෙනවයි....................

පස්වාන් දහසකට ආයු බොහෝ වේවා!!! (සහභාගීත්ව නිරීක්ෂණ, 2012).

එපමණක් නොව මෙම කන්නලවුව ශාන්ති කර්මය ආරම්භයේ සිට අවසානය දක්වාම සාර්ථකව සිදු කර ගැනීමට බලාපොරොත්තු වන දේවාරාධනාවක් ලෙස ද දැක්විය හැකි ය.

■ තොට පේ කිරීම

මෙමගින් සිදු කරන්නේ ශාන්තිකර්මය සඳහා අවශ්‍ය ජලය ලබා ගැනීමට දිය ඇති ස්ථානයක් වෙන් කර ගැනීමයි. සතරවරම් දෙවිවරුන් හා ප්‍රදේශයට අධිගෘහිත දෙවිවරුන් පිදීම ද මෙහිදී සිදු වේ. ඉහත දෙවිවරුන්ට අමතර ව විෂ්ණු, දෙවොල්, සමන්, සත් පත්තිනි, මංගර ආදී දෙවිවරුන්ගේ ද අවසර ලබා ගැනීම මෙහිදී සිදු වේ.

මෙහිදී විෂ්ණු දෙවියන්ගෙන් අවසර ලබා ගන්නේ මේ ආකාරයට ය.

පිරී ජලය උස බඹ තලයට වඩිනා
පිරී නෙතින් දැක ජල කිමිද බලමිනා
සැරී ජල තුන් ලොව මැවු අනුහසිනා
සිරි විෂ්ණු අද තොට මෙමට වරම්දෙනා

(සහභාගීත්ව නිරීක්ෂණ, 2012).

■ මඟුල් බෙර වාදනය

මෙහි නැටුම් අංග, විස්තර වන කතා ප්‍රවෘත්ති හෝ ගායනා නොමැත. මංගර, සත් පත්තිනි, සිවු වරම්, සමන්, ස්කන්ද කුමාර, විෂ්ණු ප්‍රමුඛ මුළු දේව සමාගමට ම කෙරෙන පූජෝපහාරයකි. මෙමඟින් දෙවියන් සතුටු වීම හා ශාන්තිකර්මය සඳහා කැඳවීම ද සිදුකෙරේ.

■ වී කෙටීම

අලුත් වී උපයෝගී කොට ගෙන කරනු ලබන මෙම පූජා විධියේ දී දෙවිවරුන් පිදීමක් සිදු නොකෙරේ. මෙහිදී ශාන්ති කර්මයේ දී පිදුම් ලබන දෙවිවරුන්ගෙන් අවසර ගෙන අලුත් වී කෙටීම ප්‍රධාන ශාන්තිකර්ම ශිල්පියා විසින් මෙහිදී සිදු කරනු ලබයි. අනතුරුව සෙසු පුරුෂ පක්ෂය වී කොටා හමාර කරති. මේ සඳහා ස්ත්‍රීන් සම්බන්ධ කර නොගනී. නැටුම්, වාදන හා ගායනවලින් තොර මෙය යක්කම් ස්වරූපයක් ගනී. අලුත් වී සහ නැවුම් වළඳක් පූජා භාණ්ඩ ලෙස භාවිත කෙරෙයි.

ඡායාරූප අංක 01: වී කොටන ආකාරය
මූලාශ්‍රය: සහභාගීත්ව නිරීක්ෂණ, 2012

■ නෝක්කු බත පිසීම

ඉහත කොටන ලද වී භාවිත කොට නෝක්කු බත ලිප තබා එය ඉදෙන තෙක් ම කවි ගායනා කරනු ලැබේ. අනතුරුව බත ඉදුණු පසුව ප්‍රධාන ශාන්තිකර්ම ශිල්පියා බත පරීක්ෂා කොට මෙම ශාන්තිකර්මය සාර්ථක වේද නොවේද යන්න වටහා ගනී.

මෙහි දී ගායනා කරනු ලබන කවි අතර

කිරිදිවල ඉහළ දෙවියෝ	වැඩලායේ
අල්ලන ඉටි දුනු සත ලා	මැදලායේ
අපේ ගුරුන් අප සඳහන්	කළායේ
කෙළියති මුව නීති ගොල්ලක් මැද	පැනලායේ
අං දික් වක් කුර වට්ටන් නෑ	බිමගේ
සුනෙර බිමේ වල් පොත බිම ගැවෙයි	ඇගේ
කිරිබර දාට තන දුනුමිටි විතර	ඇගේ
මේ මග නොගියේද සළුවක් නෑ	බිමගේ

(සහභාගීත්ව නිරීක්ෂණ, 2012)

■ හත්පද පෙළපාලිය

මෙහි කතාවක් හෝ ගායනයක් නොමැත. මංගර, දෙවොල්, පත්තිනි දෙවිවරුන් ප්‍රමුඛ දේව සමාගමට උපහාර වශයෙන් මෙම හත් පද පෙළපාලිය නටනු ලැබේ. දුම්මල කබල, කහ දියර කොතලය, පන්දම් කිහිපයක්, පුවක් මල් ඉති කිහිපයක්, පිරුවටයක්, පොල් ගෙඩියක් සහ පැදුරක් ප්‍රධාන පූජා භාණ්ඩ ලෙස භාවිත කෙරේ.

ඡායාරූප අංක 02: හත් පද පෙළපාලිය

මූලාශ්‍රය: සහභාගීත්ව නිරීක්ෂණ, 2012

■ යහන් දැක්ම

මංගර, දෙවොල්, පත්තිනි දෙවිවරුන් පුද ලබන මෙම පූජා විධියෙහි නැටුම් හා කතා පුවත් නොමැති අතර සුදු පිරුවට පමණක් ඇඳුම් ලෙස භාවිත කෙරෙයි. ආතුරයින්ගේ බාරහාර ඔප්පු කිරීම සඳහා මෙය පවත්වනු ලබයි. මෝල්ගස් දෙකක්, හක්ගෙඩිය, ඊගහ, නෝක්කුව, පොරව, හෙප්පුව, බත් බුලත් පැහිඳුම සහ පොල් තෙල් පහන පූජා භාණ්ඩ ලෙස භාවිත කෙරෙයි. එහිදී භාවිත කෙරෙන කවියක් පහත දක්වා ඇත.

පැලේ නොවෙද පානක් ඇවිලෙන්නේ
මලේ නොවෙද වට සුවඳ දුවන්නේ
රුළේ නොවෙද රළ පිට නැව යන්නේ
බලේ කරපු කෝවිළ දෙවියන්නේ
(සහභාගීත්ව නිරීක්‍ෂණ, 2012).

■ කිරි ඉතිරවීම

මෙමගින් මංගර, දෙවොල් හා පත්තිනි යන දෙවිවරු පුද ලබති. පාන්දර හතරට පමණ ලිප තබන මෙම කිරි හැලියේ ප්‍රථමයෙන් ම කහ දළුව ද ඉන් පසුව කිරි දළුව ද උතුරවනු ලැබේ. මීමා මරා ඉපැද්දවීම, කිරි ඉතිරවීමට මඩුව තනන අයුරු හා කිරි ඉසින අයුරු මෙහි නිරූපණය කෙරේ. මෙහි කොටස් තුනකි.

- කිරි මුට්ටිය ලිප තැබීම
- කිරි මුට්ටිය ලිප තබා ගිනි මෙලවීමට සූදානම් වීම
- කිරි හා කහ දළුව ඉතිර වීම හා ඒවාට කවි කීම

ඡායාරූප අංක 03: කිරි ඉතිරවීම
මූලාශ්‍රය: සහභාගීත්ව නිරීක්‍ෂණ, 2012

■ පැදුරු පාලිය

මෙමගින් ද මංගර, දෙවොල් හා පත්තිනි දෙවිවරු පුද ලබයි. මෙම පැදුර සඳහා පන් සපයාගත් අයුරු සහ පැදුර වියන ආකාරය පෙන්නුම් කෙරේ. ඒ සඳහා ඊගසක් ද භාවිත කරනු ලබයි. මෙම අවස්ථාවේ භාවිත කරන එක් ගායනයක් මෙසේ ය.

ඉරිදා දවසේ පන් උදුරන්නේ
සඳුදා දවසේ පන් වේලන්නේ
අඟහරුවාදා පැදුර වියන්නේ
බදාදාට සමයං පොළට ගේන්නේ
(සහභාගීත්ව නිරීක්ෂණ, 2012).

ඡායාරූප අංක 04: පැදුරේ දපන ආකාරය
මූලාශ්‍රය: සහභාගීත්ව නිරීක්ෂණ, 2012

■ මීය කැඩීම

මංගර, දෙවොල් හා පත්තිනි දෙවිවරුන් පුද ලබන මෙමගින් ශාන්තිකර්මයේ පුරාවෘත්තය කියැවේ. ගායනාවලින් එම පුරාවෘත්තය ඉදිරිපත් කරන අතර එමගින් මීය කැඩූ අයුරු සහ මීයේ ස්වරූපය කියැවේ.

එනුග එකිරි පෑ උරිරු ලෙසින්නේ
කෙටූ පොරෝ සත කඩා පනින්නේ
මෙනුග මෙයක් අවතාර කරන්නේ
මෙනුග ගසේ මී කෙලෙස කොටන්නේ
(සහභාගීත්ව නිරීක්ෂණ, 2012).

■ නානුමුරය හෙවත් ස්නානය

ඉහත දෙවිවරුන් පුද ලබන මෙයින් ද විස්තර වන්නේ මරා ඉපදුන අය මිනී කිළි යාම සඳහා නා පිරිසිදු වූ ආකාරයයි. නෑමට මංගර බිසවුන් සත්කට්ටුව පැමිණේ. පොකුණක් මවා නා පිරිසිදු වූ අයුරු හා ආභරණ පැළඳු අයුරු පහත කවිවලින් විස්තර වේ.

පිරී ජලය උස බඹ තලයට වඩිනා
හැරී ජලය තුන් ලොව මැවු අනුහසිනා
පිරී නෙතින් දැක ජල කිමිද බලමිනා
සිරි විෂ්ණු අද තොට මෙට වරං දෙනා
(සහභාගීත්ව නිරීක්ෂණ, 2012).

ඡායාරූප අංක 05: නානු මුරයේ එක් අවස්ථාවක්
මූලාශ්‍රය: සහභාගීත්ව නිරීක්ෂණ, 2012

■ ඇතා බැඳීම

ඉහත දෙවිවරුම මෙහිද පුද ලබති. ඉහත සැරසුණු මංගර බිසවු සත්කට්ටුව ආපසු යාම සඳහා ඇතෙකු අවශ්‍ය යැයි කී විට මෙම ඇතා බැඳීමට යයි. රන් මන්ද හා හෙන්ඩුව මේ සඳහා භාවිත කෙරේ.

බතලේ ගලේ ගල් කන්දේ සිටිය ඇතා
පිඟං ඔයේ තද වතුරේ පීනු ඇතා
හිස සිට දෙපතුලට ගෝමර ඉසුන ඇතා
මංගර දෙවියන්ට පිට දුන් ඇලි ඇතා
(සහභාගීත්ව නිරීක්ෂණ, 2012).

■ ආඬිගුරා නැටීම

මෙහි ද ඉහත සඳහන් කළ දෙවිවරු පුද ලබති. ආඬිගුරා යනු කාසි රටේ සිට ගෝතඹ රොටී කෑමට පැමිණි පුද්ගලයෙකි. මෙයට විශේෂ වෙස් ඇඳුමක් හා වෙස්මුහුණක් භාවිත කෙරෙයි. ඔහු ගැබිනියක සේ පැමිණ සිය විස්තර කියා ගෝතඹ රොටී කා ආපසු යයි. ඔහු හා ශාන්තිකර්ම ශිල්පියා අතර සංවාදයක් ඇති වේ එය මෙසේ ය.

ශාන්තිකර්ම ශිල්පියා; මොකක්ද උඹේ නම?

ආඬිගුරා; ආඬිගුරා

ශාන්තිකර්ම ශිල්පියා; කොහේ ඉඳලා මොකට ද ආවේ?

ආඬිගුරා; වාසි කටේ ඉඳලා ගුතඹ රොටී කන්න

ශාන්තිකර්ම ශිල්පියා; ඔය ගැබට මාස කීයක් වෙනවාද?

ආඬිගුරා; මාස විසිතුනහමාරක් වෙනවා ....

(සහභාගීත්ව නිරීක්ෂණ, 2012).

ඡායාරූප අංක 06: ආඬිගුරාගේ පැමිණීම
මූලාශ්‍රය: සහභාගීත්ව නිරීක්ෂණ, 2012

■ පත්තිනි කන්නලව්ව

පත්තිනි දේවිය ප්‍රධාන මංගර, දෙවොල් දෙවිවරු මෙහි පුද ලබති. ශාන්තිකර්මයේ ඇති කෙටිම පූජා විධිය මෙය වන අතර ශාන්තිකර්මයට දායක වූ, අනුග්‍රහය දැක්වූ හා පැමිණි සැමට පඬුරු දැමීම, ආශිර්වාද කිරීම හා සෙත් පැතීම මෙමගින් සිදු කෙරේ.

■ මල්පාලිය නැටීම

මංගර, දෙවොල්, පත්තිනි දෙවිවරුන් පුද ලබන මෙය සඳහා විශේෂ ඇඳුමක් භාවිත කෙරෙයි. විනාඩි 15 ත් 30 ත් අතර කාලයක් පැවැත්වේ. පොල් මලක් අතට ගෙන ආවේශයෙන් මෙන් මුහුණේ ගසමින් නැටීම සිදු කෙරෙයි. ඉන් ජීවමානව දෙවියන් සිටින බව පෙන්නුම් කරයි.

ඡායාරූප අංක 07: මල් පාලිය නටන අයුරු
මූලාශ්‍රය: සහභාගීත්ව නිරීක්ෂණ, 2012

■ රොටී පිදීම

ඉහත දෙවිවරු මෙහිද පුද ලබති. කහ දළුව ඉතිරවීමට ගන්නා කහ මිශ්‍ර කර රොටිය සාදා ගනු ලැබේ. ඒ සඳහා කහ සහ අලුත් සහල් පමණක් භාවිත කෙරෙයි. එය දෙවියන්ට පිදීමෙන් අනතුරුව පැමිණ සිටින පිරිසට ආහාරය සඳහා දෙයි. එහිදී ගායනා කරන එක් ගායනයක් නම්,

ඩැක්ක ඩොක්ක කොක්ක නපයි උර එල්ලා ගන්නේ
සොක්ක ඇකිළි හක් ගෙඩියක් පිඹ පිඹ ඇවිදින්නේ
තක්කිට තොංග තරිකිට තොංග කියා නටාපන්නේ
සක්ක වලින් තබා රොටී විකලා කන්නේ
(සහභාගීත්ව නිරීක්ෂණ, 2012).

■ මුරුතැන් වැඩීම

සියළු දේව සමාගම් මෙහි පුද ලබයි. ශාන්තිකර්මය අවසාන කිරීමට පෙර එය පැවැත්වූ ස්ථානයේ වස්දොස් හැරීම මෙයින් සිදු වේ. නෝක්කු බතින් කොටසක් භාජනයක දමා ගෙයි වහලයට විසි කරනු ලබයි.

එදා මෙගෙට කප සිට වූ සුභ	මොහොතේ
කකුසඳ සමිඳු හට කඨිනය දුන්	විපතේ
එදා මෙගෙට කප සිට වූ දෝස	නැතේ
එමුනි අනුහසින් මේගෙට දෝස	නැතේ

(සහභාගීත්ව නිරීක්ෂණ, 2012).

■ මඩු හමාරය

සියල්ලට ම පසුව නැවතත් දෙවියන්ට නැවතත් යාතිකා කර සෙත් පැතීමෙන් ශාන්ති කර්මය නිමාව දකී.

අධ්‍යයනයෙහි ප්‍රතිඵල

සියවස් ගණනාවකට පෙර සිට කිරිමඩු ශාන්තිකර්මය අධ්‍යයනයට පාත්‍ර වූ ප්‍රදේශයෙහි පවත්වා ඇති බව පැහැදිලි ය. ඒ මිනිසුන්ගේ නොයෙකුත් අපේක්ෂාවන් ඉටු කර ගැනීම සඳහා ය. නමුත් අද වන විට අධ්‍යාපනයේ වර්ධනය, වැවිලි බෝගවල ව්‍යාප්තිය, වෛද්‍ය ශාස්ත්‍රයේ දියුණුව සහ නාගරීකරණයේ බලපෑම හේතු කොට ගෙන ක්‍රමක්‍රමයෙන් මෙම ශාන්තිකර්මයන් ශ්‍රී ලාංකේය ග්‍රාමීය ජන සමාජයෙන් ඈත් ව යන බව ප්‍රකාශ කළ හැකි ය.

නිරීක්ෂණ සහ යෝජනා

මෙම පර්යේෂණය මගින් එළඹිය හැකි ප්‍රධාන නිරීක්ෂණ කිහිපයක් ලෙස, මෙම ශාන්ති කර්ම අද වන විට ග්‍රාමීය ප්‍රදේශවලට පමණක් සීමා වී පැවතීම, මෙම ශාන්තිකර්මය පැවැත්වීමෙහි අරමුණ ගව පට්ටි සංරක්ෂණය වුව ද මෙතුළින් සෞභාග්‍යය, සශ්‍රීකත්වය සහ රෝග පීඩා ආදියෙන් ආරක්ෂා වීම ද බලාපොරොත්තු වීම සහ ග්‍රාමීය ප්‍රදේශවලින් ද ක්‍රමයෙන් මෙය ඈත් වෙමින් පැවතීම දැක්විය හැකි ය. එමෙන්ම මුඛ පරම්පරාගතව පවතින දැනුම ග්‍රන්ථාරූඪ කිරීම, පැරණි ශාන්තිකර්ම ශිල්පීන් හට දිරි දීමනාවක් ලබා දීම සහ මෙම ශාන්තිකර්ම පිළිබඳව පාසල් හා විශ්වවිද්‍යාල සිසුන් දැනුවත් කිරීම ශ්‍රී ලාංකේය අප සැමගේ මහගු උරුමයක් වන කිරිමඩු ශාන්තිකර්මය තව දුරටත් පවත්වා ගෙන යාමට මෙම අධ්‍යයනය තුළින් ඉදිරිපත් කළ හැකි යෝජනා ලෙස පෙන්වා දිය හැකි ය.

ආශ්‍රිත ග්‍රන්ථ

කෝට්ටගොඩ,ජයසේන, (1995), සබරගමු කිරි මඩු ශාන්ති කර්මය, දළුවත්ත ප්‍රින්ටර්ස්, එල්.පී.15, පීපල්ස් පාක්, කොළඹ 11.

දයාරත්න,ඩබ්,ඒ,ඩී,ටී, (1997), නර්තනකලා අධ්‍යයන ප්‍රවේශය, එස් ගොඩගේ සහ සහෝදරයෝ, 675, පී. ද. එස්. කුලරත්න මාවත, කොළඹ 10.

දිසානායක,මුදියන්සේ, (1993), සිංහල නර්තන කලාව, එස් ගොඩගේ සහ සහෝදරයෝ ,675, පී. ද. එස්. කුලරත්න මාවත, කොළඹ 10.

රාජපක්ෂ,ශ්‍රියාණි, (2000), සබරගමු නර්තන කලාව, එස් ගොඩගේ සහ සහෝදරයෝ ,675, පී. ද. එස්. කුලරත්න මාවත, කොළඹ 10.

සරච්චන්ද්‍ර, එදිරිවීර, (1999), සිංහල ගැමි නාටකය (තුන්වන කාණ්ඩය), එස් ගොඩගේ සහ සහෝදරයෝ, 675, පී. ද. එස්. කුලරත්න මාවත, කොළඹ 10.